

TMMOB

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

Sayı : OB.1750

19 Ekim 2026

Konu : Üniversiteler veya Öğretim Üyelerince Hazırlanan
Teknik Değerlendirme Raporları Hk.

DAĞITIM YERLERİNE

Odamıza ulaşan bilgilerden, kimi belediyeler tarafından yapı ruhsatı düzenlenmeden önce statik/güçlendirme/esaslı tadilat projeleri ile yapı performans analizlerinin incelenmesi amacıyla üniversitelerden veya üniversite öğretim üyelerinden teknik değerlendirme raporları talep edildiği, söz konusu raporlar doğrultusunda projelerde değişiklikler yapıldığı ve ruhsatlandırma işlemlerinde söz konusu değerlendirmelerin esas alındığı öğrenilmiştir.

Bu raporlar doğrultusunda projelerde yapılan değişiklikler, taşıyıcı sistem güvenliği ve mevzuata uygunluk bakımından doğrudan sonuç doğurduğundan, teknik kararların alınmasında rol üstlenen kişilerin yetki ve sorumluluklarının açıkça belirlenmesi gerekmektedir. Ancak bu gerekliliğe karşın, projelere ilişkin teknik kararların alınmasında belirleyici rol üstlenen, projeleri denetleyen ve uygunluk yönünde görüş bildiren öğretim üyelerinin kimlik, görev yaptığı anabilim dalı, uzmanlık ve mesleki yeterlilik bilgileri ile imzaları proje kapaklarına ve yapı ruhsatlarına yansıtılmamaktadır.

Bu durum, olası bir kusur veya yapısal hasar hâlinde, teknik kararlarda belirleyici rol üstlenen kişilerin sorumluluk üstlenmeksizin sürecin dışında kalmalarına, buna karşılık mesleki, hukuki ve cezai sorumluluk riskinin belediyelerde projeleri inceleyen kamu görevlisi inşaat mühendisleri ile serbest çalışan proje müellifi meslektaşlarımız üzerinde yüklenmesine neden olacak; meslektaşlarımızı, kendi yetki ve tasarrufları dışında alınan teknik kararların sonuçları nedeniyle ağır hukuki ve cezai yaptırımlarla karşı karşıya bırakacaktır.

Hukuken esas olan, sorumluluğun fiilen kullanılan yetki, alınan teknik kararlar ve üstlenilen görevlerle uyumlu biçimde belirlenmesidir. Bu doğrultuda, belediyeler tarafından dışarıdan akademik danışmanlık veya teknik rapor desteği alındığı durumlarda, projeleri inceleyen ve teknik uygunluk yönünde görüş bildiren öğretim üyelerinin düzenledikleri raporların teknik doğruluğundan ve yürüttükleri mesleki faaliyetlerden doğan hukuki ve teknik sorumluluğu üstlenmeleri gerekmektedir.

Sorumluluğun teknik kararları alan ve uygulayan kişilerin fiilî yetki ve kusurları esas alınarak belirlenmesi, meslektaşlarımızın hukuki güvenliği açısından da zorunludur. Dolayısıyla, bağlayıcı nitelikteki akademik raporlar doğrultusunda işlem yapmak durumunda bırakılan meslektaşlarımızın, kendi yetki ve denetimleri dışında alınan teknik kararlardan, kusurları bulunmadığı hâlde sorumlu tutulmaları hukuki güvenlik ilkesiyle de bağdaşmamaktadır.

Bu nedenle, teknik raporu hazırlayan öğretim üyesinin kimlik, uzmanlık ve rapor bilgileri ile imzasını içeren bir onay hanesinin statik proje kapağında ve yapı ruhsatında bulunması zorunlu hâle getirilmelidir. Böylece projeye ilişkin teknik görüş, kabul ve yönlendirmeler resmî kayda geçirilerek denetim sürecine katılan tüm meslek mensuplarının yetki ve sorumluluk alanları açık ve izlenebilir biçimde belirlenebilecektir.

Ayrıca, teknik değerlendirme sürecindeki yetki ve sorumlulukların açıkça belirlenmesi ve ilgili meslek mensupları arasında adil ve hukuka uygun biçimde dağıtılması gerekmektedir. Bu kapsamda, belediyenizde proje inceleme görevini yürüten inşaat mühendislerinin, asli kanuni görevleri ile dikkat ve özen yükümlülükleri haricinde, kendi yetki ve denetimleri dışında kalan teknik raporlardaki hesap modelleri, teknik kabuller ve zorunlu tutulan proje değişikliklerinden kaynaklanan hukuki ve cezai sorumluluklara haksız biçimde maruz bırakılmamalarını sağlayacak yasal düzenlemelerin de yapılması gerekmektedir.

TMMOB

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

Diğer taraftan, yapı güvenliği ve kamu yararı açısından doğrudan önem taşıyan proje inceleme, onay ve ruhsatlandırma işlemlerinin, hizmetin gerektirdiği teknik bilgi ve uzmanlığa sahip kamu görevlileri eliyle yürütülmesi esastır. Bu görevlerin etkin ve sağlıklı biçimde yerine getirilebilmesi, belediyelerde yeterli sayıda ve nitelikte teknik personel istihdam edilmesini gerektirmektedir. Teknik personel yetersizliğinin dışarıdan alınan hizmetlerle giderilmeye çalışılması yerine, belediyelerin kurumsal ve teknik kapasitelerinin güçlendirilmesi, kamusal denetimin sürekliliği ve sorumlulukların açık biçimde belirlenmesi bakımından önem taşımaktadır.

Bu kapsamda, belediyenizce yapı ruhsatlandırma süreçlerinde üniversitelerden veya öğretim üyelerinden teknik rapor istenmesi hâlinde;

- 1- Raporları hazırlayacak kişilerin uzmanlık ve mesleki yeterlilik kriterlerini, raporların hazırlanması ve projelerin değerlendirilmesine ilişkin teknik standartları belirleyen; hazırlanacak teknik raporların, projenin kapsamı ve niteliği doğrultusunda, üniversitelerin ilgili yapı anabilim dalında uzmanlaşmış öğretim üyelerinin danışmanlığında hazırlanmasını sağlayan ve raporu düzenleyen öğretim üyesinin kimlik bilgileri, akademik unvanı, görev yaptığı kurum, raporun tarih ve sayısı ile imzasının statik proje kapağında yer almasını temin eden idari düzenlemelerin yapılması.
- 2- Raporlar doğrultusunda projelerde değişiklik yapılması durumunda değişikliklerin teknik gerekçelerinin ve bu doğrultuda alınan kararların yazılı olarak kayıt altına alınması,
- 3- Belediyenizde proje inceleme görevini yürüten inşaat mühendislerinin, kendi yetki ve tasarrufları dışında alınan teknik kararlar ve talep edilen proje değişiklikleri nedeniyle haksız sorumluluklarla karşı karşıya bırakılmaması için gerekli idari ve hukuki önlemlerin alınması,
- 4- Belediyenizin yapı ruhsatlandırma ve proje inceleme süreçlerindeki teknik personel ihtiyaçlarının tespit edilerek, başta inşaat mühendisleri olmak üzere hizmetin niteliğine ve iş yüküne uygun yeterli sayıda teknik personelin istihdam edilebilmesi amacıyla gerekli kadro taleplerinde bulunulması,

Hususunda bilgilerinizi ve gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla,

Bülent TATLI
Genel Sekreter

Eki:

Dağıtım Listesi (7 sayfa).